

harcában látja. Pedig talán éppen a mai gazdasági krízis mutatja, hogy ebben az eszmemenetben súlyos hiányok mutatkoznak. A krízis okainak és orvosszereinek kutatói keresik a bakteriumot és szérumot, de ugyancsak tisztán materiális tereken: aranyszükség, kiskereskedelmi index mozdulatlansága, vásárló erő összezsugorodása, túltermelés. Valószínűen igen bölcse magyarázatok. De minden kétségen felül áll, hogy a válságot okozó mikroorganizmusok között ott vannak a morális okok is: a levért nemzetek rabszolgasora, a mesterségesen szított, de ősi forrásokból táplálkozó nemzeti- és fajgyűlölet, a vezérlő és lényegét adó polgári optimizmusnak elsorvadása, a hit és bizalom eltűnése — mindmégannyi mérhetetlen erejű eszmei componens.

Ezért érdekes és ezért meggyőző a morál gondolatának bebocsátása a részvényjog területére és következetes keresztülvezetése minden részletfejezeten. Hiszen bizonyos az, hogy a Szuez-csatornát nem a morál szerszámaival építették, a repülőgépek fejlődésének útját nem etikai alaptételek mérföldkövei szegélyezik. De minden építőmunkánál ott kell, hogy lebegjen a morál eszméje; különösen pedig oly időkben, amikor gazdasági és politikai berendezéseink alappillérei is recsegnek-ropognak és az építés munkája valóban helyreállítást jelent.

Nell-Breuningnek a részvényjog újraszabályozásának eszköze tekintetében vallott felfogást nem osztjuk. Nem bízunk a törvényi út egyedül helyes voltában és különösen nem tartjuk ezt az elképzelést összeegyeztettnek azzal a felfogással mely a morál irányban kívánja látni a haladó fejlődést. A morált nem lehet törvényi parancsal bevinni a gazdasági köztudatba. Ha úgy tartjuk, hogy a morál a gazdasági tereken is respektust élvezzen, akkor ezt az eszmemenetet fokozatosan, lépésről-lépésre és éppen a bírói jogalkalmazás irányító, fejlesztő és gyengéden preszionáló hatalmával kell uralkodó közvéleménnyé tennünk. Azután jöhet simító, ellentéteket egyeztető, általános tekintélyt adó rendelkezéseivel: a törvény.

Gb. A.

Dr. Sándorfi Kamill: *A csődönkívüli kényszeregyességi eljárás bírói gyakorlata.* Budapest, 1930. Szakavatott kézzel készült összeállítás a csődönkívüli kényszeregyességre általában, a pénzügyintézetek kényszeregyességére és az ipari záloglevelekkel fedezett kölcsönök biztosítására vonatkozó és a csődönkívüli kényszeregyességgel kapcsolatos jogszabályoknak és újabb bírói gyakorlatnak.

Elemér Balogh: *Der Urheber und das Alter der Fiktion des Cornelischen Gesetzes, nebst einigen einleitenden Bemerkungen.*